

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap az elmei részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiteltetők és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önéletrajz szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadhatók:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bácsban: Schalek H., Dukas M., Ooppelik A., Daube G. L. és társai és Hornál.
Brünn: Stern M.

Nyiteltét petisora 10 kr.

A baromfiállításokról.

Irta dr. RÁTZ ISTVÁN akadémiai tanár.

Egy-két évtizeddel ezelőtt a baromfitenyésztés hazánkban csak abból állott, hogy minden gazda igyekezett annyi baromfit tenyészteni, a mennyire háztartásának szüksége volt s ha azután a költés si került, akkor a felesleg piacra került. A piacot azonban úgy régebben, mint most is, inkább a kis gazda és földmivelő nép látta el tojással és baromfival.

Az utóbbi időben azonban a baromfitenyésztés is nagyobb figyelemben részesül s ma már kezdik belátni, hogy ez fontos és jövedelmező ága a gazdaságnak, a mely jelentékeny anyagi hasznot hajt az országnak s bizonyára még többet fog jövedelmezni akkor, ha a tenyésztés rendszeresebbé és intenzívebbé válik.

Épen azért nagyon örvendetes, hogy legújában a földmivélségi m. kir. miniszterium is figyelemben részesíti a baromfitenyésztést, s a nemesebb baromfitajok meghonosítása, a gazdasági iskolákkal kapcsolatos baromfi-pepineriák létesítése, a szárnyasok tenyésztésére és betegségeire vonatkozó népszerű művek kiadása és terjesztése által igen hathatósan támogatja a baromfitenyésztés fejlődő ügyét.

Ma azonban messze vagyunk még attól hogy akár Angliával, akár Franciaországgal, vagy csak Németországgal is felvehessük e tekintetben a versenyt s bizonyára sok idő fog még elmúlni, a míg olyan tisztá fajokat leszünk képes tenyészteni, mint Anglia és olyan jövedelmezővé fogjuk tenni, baromfitenyésztésünket, mint Franciaország.

Tagadhatatlan azonban, hogy az érdeklődés mindinkább növekedik a baromfitenyésztés iránt s nemcsak az országos baromfitenyésztő-egyesület és a gazdasági egyesület baromfitenyésztő osztálya karolták fel ez ügyet, hanem a vidéki gazdasági egyesületek is programra tűzték annak fejlesztését.

Mindez alapos reményt nyújt arra, hogy a baromfitenyésztés rövid idő múlva egyik legfontosabb és legjövendőbb ága lesz a gazdaságnak, — ha megfelelő gondnal, az eddiginél több előrelátással és szakismerettel fogjuk azt művelni és fejleszteni.

Csak hogy a fokozatos fejlődésnek első feltétele az, hogy minél szélesebb körben terjesszük azokat az ismereteket, a melyek elengedhetlenül szükségesek a rationalis baromfitenyésztéshez; de gondoskodnunk kell már most arról is, hogy azon veszélyek ellenében, a melyek a baromfitenyésztést fenyegetik, kellő időben és biztosan tudjunk védekezni.

A legnagyobb és legnehezebben leküzdhető veszély a fertőző betegségek képezik, a melyek évenként óriás veszteséget okoznak s egyes vidékeken a baromfiállományt teljesen kipusztítják.

Tulzásnak tartom ugyan azok aggodalmát, a kik a szárnyasok fertőző betegségeiről azt állítják, hogy ellenükben védekezni egyáltalában nem lehet, de azt el kell ismernünk, hogy a sikeres védekezés nem könnyű feladat, mert a fertőző betegségek terjedését olyan sok, néha igen kicsinyesnek és figyelemre alig méltónak látszó körülmény segítheti elő, hogy igen nagy óvatosságot kell kifejtenünk minden irányban, ha megakarjuk oltalmazni ellenükben a tenyésztést.

És e tekintetben még sokat kell tanulni a gazdaközönségnek, mert a házi állatok fertőző betegségeiről általában, de különösen a szárnyasokat pusztító járványokról nagyon sajtóságos és a tudomány mai állásával homlokegyenest ellenkező nézetek vannak forgalomban.

A lépfenéről ma már a legtöbb értelmes gazda tudja, hogy az nem a vérvérszítés hiányosságának a következménye s nem a vér rendellenes vegyülete, hanem a lépfenebacillusok által idéztetik elő. A tapasztalattal is eléggé ismeretes, hogy azt nem a genynek a vérbe való felszívódása

A „Muraköz” tárczája

Véres diploma.

— Délebed utáni álm. —

Irta: Csillag Káplár.

A múlt héten halt meg a munkácsi vár sötét egységében Gyilkos András, kit a kegyetlen szívű trencsényi törvényszék már jórógen halálra ítélte, de a kegyes lelkű kuria 20 évi börtönrre marasztalt.

Öreg volt, pedig alig állt közelebb az 50 évhez, mint a 40-hez. Fehér haját már le sem nyírták, mint a többi raboknál szokás, hanem hagyják nőni, le egészen csontos, hajtott válláig.

Mióta zárva van, husz csak sátoros ünnepeken kapott, mikor néhány csöpp bort is vegyítettek vizes korsójába. Hetenként háromszor bőjtelt volt szigoritva büntetése, mely napokon sötét zarkába vitték s nyakánál fogva a tiz mássás vasgolyóhoz láncolták.

Utolsó percében sem volt közlekeny; egyébként a jellemzős oldaláról ösmereg volt már akkor is, mikor még szabadon csatangolt a vadon Fára rengetegében.

Czinkos társakat soha sem keresett s ha mégis akadt oly jóbolond, ki szegény-legény módjára hozzá szegődött: annak néhány nap múlva

éhes hollók s falánk toportyánférek marcangolták szét tetemét.

Temérdek rém-monda körében élt a nép száján, de azzal senki sem kérkedhetett, hogy beszélt vele. Vannak ugyan ma is, kik állítják, hogy Besztercebányára gyakran látták éjnek idején bejárni; hanem annyira retgették, hogy nem merték följelenteni.

De hát minek járt oda?

Hm! hát barátjához, kinék homlokára nem volt ám rásütve, hogy rablógyilkos, vagy kínzóállító betyár, hanem...

Tyhü! az áldóját csaknem elszóltam magam pedig...

Ugy esett! hogy Gyilkos András, mikor már a halálal vívódott, könnyű vászon sapkáját kérte elő a zordon börtönből, most szürke fejeéről leesett a nyirkos talajra.

Ahogy kézbe kapta; szuróan gyanakvó szemét hol a mogorva porkolábra, hol meg a sapkára vetette s aszótt ujjaival lázasan tapogatta, mintha valami szörnyen titkos dolgot rejtegetne benne.

A börtöntartó utánna nyúlt, hogy el vegye tőle, de a halkló Gyilkos oly gyilkos tekintetűt vágott felé, hogy jónak látta a várnagynak bejelenteni a különös esetet.

A szigorú várnagy nyomban ott is termett, kitől papot kívánt, de mire az megérkezett, Gyilkos kiszendett. A sapkát még akkor is görcsös vonaglással szorongatta széles markában, honnan kevés küzdelem árán a várnagy kezébe jutott, ki némi fürkészés után zörgő, keményes tárgyra bukkant benne.

Fölfejtett, — szennyes szárrétre hajtogatott papir hullott ki abból: levél volt. — — —

Szóljon tovább az alig olvashatóvá mosdott rejtélyes levél:

„Gyilkos pajtás;

Sibicza István urammal derekasan elbántál. Sajnálom is nem is.

Ha áttutom a multat, mikor egy ezredben szolgáltam vele és én tisztai szolgálja voltam: sajnálom, mert nemcsak kapitányom, de jótevőm is volt; sok börtöl és vastól mentett meg. Ha pedig elgondolom, hogy szegény apám falusi iskolája után legfeljebb timarlegény, vagy napam bormérésében csapos lehetnék, emigy meg cseppen tet ur vagyok: nem sajnálom.

Nálam van utlevele is; a személyleírás teljesen rám illik: magas, barna, vállas, apró szemű, egyenes testtartású, császárszakállu, 40 éves; beszéli a francia, angol és sláv nyelveket; a magyar tótos tájszólással; írása szállasan magasra nyuló; modora urias.

Igazán édes magamra ösmerek!...

Amint kikerültem Ilaváról, zsebre tettem és átmereszkedtem Törökországba, hol kevés idő múlva valami hitvány rendőr gyanuja alá estem, azért jónak láttam ebből az otthontalan Konstantinápolyból a szabad Amerikába vitorlázni.

Itt elannyira munkás és békés nemzetek laknak, hogy egyáltalán képtelen voltam biztos talajt fogni lábaim alá. — Tudod — teltlen élet: aranyélet. —

Most pedig a sült galamb nem repült a számba: „Önkéntes” rabszolgává lettem a farmereken

Levelezés.

Alsó-Domború, 1892. jun. 13.

vagy az istálló rossz levegője okozza, a mint azt régebben hitték, hanem egy salátszagos fertőző anyag. Ellenben a baromfiak között járványosan fellépő betegségekről a legtöbben még azt hiszik, hogy azoknak oka a meleg vagy nedves időjárásban, a rossz vízben, a meghűlésben és ezekhez hasonló mellékes körülményekben rejlik, a melyek elősegíthetik talán némileg a betegségek terjedését, de nem lehetnek azoknak előidéző okai sohasem.

Ebből magyarázható meg aztán az is, hogy a legtöbb tenyésztő nem tud védekezni ezen bajok ellen. És ez nemcsak azért káros, mivel így a baromfiállományok nagy része pusztul el évenként. — hanem még azért is, mert sok tenyésztő elveszti a kedvét s félbehagyja a tenyésztést, mint olyat, a mely részére semmi anyagi hasznot nem hajt.

Szerencsére vannak már a tenyésztők között olyanok is, a kik ismerik a fertőző betegségek természetét s meg is védik el lenűkben szárnyasaikat.

A tapasztalás azt bizonyítja, hogy a járványos betegségeket az esetek legnagyobb számában az ujonnan vásárolt baromfiak hurcolják be a tenyésztőkbe. És ez annál könnyebben megcsíkszik, a mennyiben ezeket legtöbbször nem szokta állatorvos megvizsgálni, annálkevésbé hosszabb időn át megfigyelni; pedig ismeretes dolog, hogy sok tenyésztő — tisztelőt a kivételeknek — nem nagyon lelkesen jár el s az a körülmény, hogy baromfiállományában valamely ragadós betegség uralkodik, nem képez okot arra, hogy az eladást beszüntesse. De sőt az is megtörténik, hogy éppen azért bocsájlik áruba a baromfiakat, mert járványos betegség pusztítja a tenyésztést.

A többi állatfajokra vonatkozólag hasonló esetben törvényes intézkedések védelmezik a vevő érdekeit. — azonban sajnos, a baromfiakra nézve még nincsenek ilyenek életbeléptetve. Csakis az éberség és körültekintő óvatosság mentheti meg tehát a tenyésztőket attól, hogy az ujonnan szerzett baromfiak, a melyeket esetleg nagy áldozat árán vásárolnak meg. — a legpusztítóbb betegségeket ne hozzák magukkal.

(Befejező közlemény következik.)

Ő Felsége megronázásának 25 éves jubileumát Alsó-domboruban is megünnepelelték. Már kora reggel taraczk-lövészek hirdették a nagy nap jelentőségét. Dél előtt 9 órakor főtiszt. Czimermán Ferenc helybeli plébános ünnepi szent misét és „Te Deum“ ot mondott, melyen jelen volt az összes intelligencia vallásközlés nélkül, az önk. tiszoltó egyesület Pichler Imre alparancsnok vezetése alatt teljes díszben; a polgárság is oly nagy számmal jelent meg, hogy a templom majdnem zsúfolásig megtelt közönséggel; ezzel mintegy tanubizonyosságát adta ezen majdnem teljesen horvát ajkú nép magyar érzelmének és felséges királyunk iránti hű ragaszkodása és szeretetének.

Az ünnepies hangulatot nagyban emelte a Hirschler és fia czég nagy fakereskedő czég tagjainak az összes alkalmazottjaik élén egész ünnepies színben a templombani bevonulása, mely általában igen jó benyomást tett a már egybegyűlt nagy közönség között.

A miseéneket Szlámek József helybeli kántortanító magyarul énekelte.

Mise után az összes tanulók az iskolai termekben gyűltek egybe, hol nemsokára az osztálytanítók is megjelentek és mind-egyik lélekemelő ünnepies magyar szavakkal esztelte a tanulók előtt a nap jelentőségét és értésükre adták, hogy ma a nap délutánjára tervezett gyermekmulatsággal egybekötött ünnepélyes kivonulás az esős idő miatt vasárnap délután — e hó 12-én tartatik meg.

Folyó hó 12-én a tanítói kar által rendezett gyermekmulatság némi kivétellel igen szépen sikerült. Délután 3 órakor volt az iskola helyiségeiből mintegy 250 kisebb-nagyobb tanulónak nemzeti zászlók alatti kivonulása, dobpergés és zenekíséret mellett a községi erdőbe, az e célra igen szépen díszített helyre. Ilova nemsokára követte őket a polgárság s az intelligencia nagy része is, de különösen a díszes hölgyközönség volt leginkább képviselve. Azonban itt is hajóórést szenvedett az ünnepélyt rendező

fáradhatatlan tanítói-kar buzgóssága, mert úgy öt órakor, miből a különböző játékok és táncmulatság javában folyt, a gyermekek részére készített gulyást feltálatlan akarattal, az egyes családok által kiosztásra szánt sütemények és egyéb süteményeket ki-rakták s mindenki uszonához készült, egyszerre erős északi szél támadt, az eső meg-eredt, ekkor mindenki sietett a szabadból fedél alá jutni.

Szlámek József vezértanító, ki az egész mulatság rendezésénél páratlan tapintattal és ügyességgel járt el, a gyermekeket az iskolába rendelte s a vendégeket is az ottani megjelenésre felkérte.

Hat órakor az összes tanulók az iskola helyiségeiben ismét együtt voltak s a még párolgó gulyást, — melyet a közeli erdőből nagy rézbográcsban behoztak — közöttük felosztották, bort és süteményt kaptak.

Mint hogy azalatt az idő kiderült, a zene melletti mulatságot az iskolaudvaron folytatták, hol hamarosan igen szép számú intelligens közönség gyűlt össze s fokozott érdeklődéssel nézte ezen ritka szép gyermekünnepélyt.

Meglepo volt, midőn egyik másik uri vendég az udvarba lépett, a tanítványok a nélkül, hogy ezt jelezték volna, lelkesült magyar éljenzéssel fogadták őket, majd a királyt és királynét éltették, miközben a zene folyton szólt s a kis nebulók izzadási járták a csárdást. Időközönként Szlámek József vezértanító vezetése mellett hazafias és egyéb szebbnél szebb magyar dalokat énekeltek a gyermekek. Végre az ünnepélyes mulatság a „Magyarország az én hazám“ című dal eléneklésével és a vendégek éltetésével este 8 órakor ért véget.

Az itt látottak és hallottak teljes örömmük és meglegedésünkre szolgálnak; mi-ért is Szlámek József, Loncsarics Vilma, Vörös János és Gadó Lajos derék tanítóink, illetve tanítónők iránt legnagyobb elismerésünket nyilvánítjuk, — annival is inkább, mivel ezen lélekemelő, hazafias szel-lemben rendezett gyermekünnepély soha el nem mosódó emléket hagy maga után.

Az ünnepély anyagi sikerét biztosító urak és urhölgyek névsorát, — tér szűke miatt — jövő számunkban közöljük.

és ültetvényeken, de a kemény munka feltörte tenyeremet. Egyet gondoltam s elrándulam a Sósó könyvére; mormonok csaptam föl és mihamar három feleségnek esküdtem hűséget. Ugy vétem, hamar püspökséget kaparíthatok magamnak s kényelmes életre teszek szert.

Nem így lett, mert a mormonok tulmunkás felkelték s nős kékím engem is földmivelésre szorítottak. — Bezzeg meg is keserülték: egy c öndes éjjel kilosztogattam vallásos nős kékímet s bucsút vettem a kapu-félfőtől.

Mesebeli hipp-hopp módjára Francia területen termettem s nagyozva adtam az urat, mig kincsem tartott. Ennek fogytán beálltam pin-czérnek s nem korgott többé éhes gyomrom; de történt, hogy valami árvamegyei nemzetkőzi utazó erősen szemügyre vett s a miatt ott hagytam jól jövedelmező biletemet.

Ekkor beléptem az Űdv hadseregébe, mely szervezőben volt.

Bőbeszédűségem s kitűnően alakított szenteskedő modoromat arra használták, hogy éjjel-nappal utaznom és avas uti kocsi-kon „téríté-nem“ kellett.

Ez nagyon megviselt s kórházba kerültem. Mire fölépültem, jövedelemhez nem tudtam jutni. — Mit tettem? a Szajna partján lézengettem s mindegyre törtém a csűrhejárás: mihez fogjak?

Egy sötét este orozva megtámadtam éleve kizsemelt áldozatomat, rávettem magam és késemet markolatig torkába dőve, névává tettem s kizsebeltem.

Érre ismét kerekelt oldotam s a ködös Londonba menekültem, hol a Temzén matrózzá lettem, de rártatószámomért társaim irgalmatlanul elpáhol-tak. Nem volt többé köztük maradásom.

Csűrkefő-óák álltam tehát s az éjjeli barlangokat bujtam. Szerencsémre itten elégedet-lenkedő munkás hírlapokra bukkantam. Így értesültem, hogy Sibicza István ügyvéd rablógilykösait a magyar bíróságok ki nem pu-hatolhatták, miért is letettek a további üldözésről.

Isteni gondolat villant meg agyamban!

Jól rejtegetett ügyvédi oklevelemet elővettem és jelenkeztem a konzulnál, ki előzéke nyen fogadott.

Sibicza diplomáját mindenki az enyéennek hitte; — hogy is ne, hiszen hasonló nevem van s a személyleírás teljesen rám illik.

Most végre kész fiktális leszek minden elő-készültség, minden törvényösmeret s minden tudomány nélkül. Se baj! ott a diploma, el kell ösmerni ügyvédi voltomat a többi meg magától jó. — Nem hagy el rossz szellemem!

Előbb mégis Muszkoroszágba megyek; ez az én kedvence hazám; eddig ha a hárm as ha-lom hónapban üldöztek, a fehér csár birodalmában vesztek el nyomaimat.

Kell is, hogy halás fogadott fának tekintsem magam.....

Köszönöm a Sibicza oklevelét — neked, kit vágyva vágyok karjaimba zární.....

Küldj pénzt Varosba!...

Veled a Vág partján, a nyitrai moravánii várkastély ösmert parkjában kell találkoznom; de a plébánostól örizzkedjél, mert nyers magyar.

S. P.*

Eddig a levél... egy egész életörténet!

Sötét képét tovább rajzolta a szörnyű álom és kínzásával csak akkor hagyott alább, mikor láttam, hogy e gazembert a Nemezis utol-érte. A merre véres oklevelével beharangozta s a föld fölé, mindenütt lenézéssel, megvetéssel és nélkülözéssel találko-zott; mintha minden ember leolvasta volna hom-lokáról az akasztófára-valóságát.....

Végre deliriumba esett és manapság erdőn-rónán bolyong, hol — mint hajdan keresz-telő szent János tette — ásáskával meg egyéb me-zei rovarokkal táplálkozik...

Nyugtalan álmomban már-már megszállni készült a szerencsétlen emberalakú vad iránt a számalom: mikor valami arcaztalan légy az orromra szállva érzékeny szúrással ébresztett fel. Talpra ugrottam!

Mentem ki is illant szememből az álom s vele agyamból a Sibicza Pista rém-képe.

Személyi hír. Gróf Festetics Taszilló családjával együtt e hó 17-én testvéreinek, gróf Festetics Jenőnek látogatására a délutáni vonattal Csáktornyára érkezvén, a zala-ujvári kastélyba szállott.

— **Dr. Ruzsicska Kálmán** kir. tanácsos tanfelügyelő e hó 16-án Csáktornyára érkezett. Ő Nagysága már másnap résztvett a képezdei gyakorlóiskola vizsgálatán, 18-án elnökölt a tankepesítővizsgálaton, 19-én a képezdei igazgatótanácsülésben. Holnap és holnapután folytatlag részt vesz a tanítóképesítő vizsgálaton.

— **A képviselőválasztás** iránt kerületünkben nagy az érdeklődés. Mult vasárnap jelent meg a kerületben a nemzeti párt jelöltje: dr. Herczegh Mihály, Urnapján pedig a szabadelvű párt jelöltje: dr. Wlassits Gyula. Mind a két jelölt nagyszámú közönség előtt tartotta meg programbeszédjét s mind-egyik jelöltet a maga hívei nagy lelkesedéssel fogadták. Hogy ki lesz a győztes? az szerdán dől el. Mindkét párt erősen tartja magát.

Horvát testvérek közül tudvalevőleg e hó 8-án a csáktornyai állami tanítóképezdében rendezett hazafias ünnepélyen több varasdi gymnasiumi és népiszkolai tanferfi, ügyvéd és hölgy is megjelent. Fontos, sőt politikai és hazafias szempontból nagy jelentőséggel bír az a körülmény, hogy a képzőintézet tanári kar meghívására szomszédaink eljöttek hozzánk Magyarországra megünnepelni a király és a nemzet jubileumát. Negyvenöt év mulott már el, hogy a horvát testvéreket vidékünkön a magyarok iránti vonzalmának ily őszintén kifejezést adtak. Ugyátszük, jól érezték magukat tisztelt vendégeink körünkben, a mint ezt számtalan magyar horvát felköszöntőben ki is nyilvánították. Hazafias ünnepélyünket a jelen volt egyik horvát testvér a horvát lapokban a következőképp írja le: Folyó hó 8-án ünnepelte meg a csáktornyai képezdei tanári testület növendékeivel Ő Felsőége megkoronáztatásának jubileumát. A tanári kar ezen ünnepélyhez több varasdi is meghívott, a kik örömmel engedtek a meghívásnak. A varasdiakat már az állomásnál két képezdei tanár fogadta, a kik őket tisztelőikre a vendéglőben rendezett ebédhez kísérték. Itt kellemesen töltöttük az időt délután 2 óráig, akkor pedig a képezdebe mentünk, a hol szívélyesen várt és fogadott bennünket Margitai igazgató. Itt megtekinttük a szép intézetet, annak kelő berendezését, azután gazdasági épületeit, kertjét és tornatermet, a melyek mind a legújabb pedagógiai kívánalmaknak megfelelőek; ugy, hogy a csáktornyai tanítóképző intézet méltán mondható Magyarország egyik legszebb és legjobban berendezett internátusának. Pont fél 4 órakor megkezdődött az ünnepély a növendékek énekével és szavalatával, a melyeknek előadása általános meglepedést és tetszést aratott. Azután az intézet igazgatója szép és lelkes beszédben mondotta el a mai ünnepély célját és a többi vendég között üdvözölte a varasdi vendégeket is, a kedves horvát testvéreket, a kik eljöttek az ünnepélyre. (Élénk éljenek, Isten hozta őket! Éljenek velünk és közöttünk, mint a szent István koronája alá tartozó jó testvéreink!) Háromszoros kitörő

éljen. Ezután Felmeri tanár szépen és hazafias lelkesedéssel méltatta a megkoronázás negyedszázados évfordulóját. A program második részét a növendékek tornázása és tornaversenye képezte, mire a győztesek közt versenydíjak osztattak ki. A növendékek magatartása oly korrekt volt, hogy bármely nagyobb város tornázoival versenyezhetnének. Csak előre, egészséges testben van egészséges lélek! Ezután a tornateremben rendezett táncz következett. A fiatal világ lelkesülten tánczolt, a közönség többi része a refektoriumban gyűlt össze, a hol néhány pohár bor és szép felköszöntők mellett mulatott egész késő éjjelig. Így mulott el a szép ünnepély, a mely a varasdi vendégeknél sokáig emlékeztükben marad. Köszönet és elismerés a képezde derék tanári karának és igazgatójának, a ki ezen ünnep napját oly kellemes, barátságos és magasztos mulatsággal tette elfelejtéltellené. Mi vendégek szívünkben kiáltjuk mindnyájuknak: köszönet nektek és Isten veletek a közel viszontlátásig Varazsdon!

— **Tornaverseny.** A csáktornyai állami tanítóképző intézetben e hó 8-án s a kellemetlen idő miatt részben 12-én rendezett tornaverseny a közönség élénk érdeklődése mellett tartott meg. A versenydíjakat a képző-intézeti segély-egylet és több lelkes hölgy adományozta. Győztesek következő növendékek lettek: 1.) Az első díjat (hölgyek díja egy értékes ezüst szivartartó készlet) sikeresen nyerte Schfer Béla II od éves növ. 2.) A második díjat (értékes tintatartó készlet) akadály versenyen nyerte Trinkl Alajos I ső éves növ. 3.) A harmadik díjat (arczkép album) korlátgyakorlatokért nyerte Hoffmann Lőrincz IV ei éves növ. 4.) A negyedik díjat (írólázat) magaugrásért nyerte Séra Lajos III ad éves növ. 5.) Az ötödik díjat (Petőfi összes költeményei 4 kötetben) távugrásért nyerte Báder Mihály II od éves növ. 6.) A hatodik díjat (Nordenskiöld: Ázsia és Európa körülhajózása) sikeresen nyerte Fekete Géza III ad éves növ. 7.) A hetedik díjat (Sebestha K. Művelődés története) sikeresen nyerte Pécsy József I ső éves növ. 8.) A nyolcadik díjat (Arany János balladái; diszkótés) akadály versenyen nyerte Kovács Gusztáv II od éves növ. 9.) A kilencedik díjat (Cox Gy: A mythologia; diszkótés) akadály versenyen nyerte Magyar Zsigmond III ad éves növ. 10.) A tizedik díjat (Radó Antal: Újabb nemzeti dalkönyvecske; diszkótés) tekeversenyen nyerte Szép János I ső éves növ. 11.) A tizenegyedik díjat (Koronázási Emlékkönyv tekeversenyen nyerte Bezenhofer Mihály IV ed éves növ. 12.) A tizenkettedik díjat (Madács J: Az ember tragédiája; diszkótés) tekeversenyen nyerte Martincsevits Ferencz IV ed éves növendék. Ezeket kivül d cseréret nyertek: Vehofsits Gusztáv III ad éves, Dorner Alajos II od éves növendékek szabatos és szép ugrásért; Vehofsits G még külön korlátgyakorlatért.

Gróf menyegző. Vrancsits Károly csáktornyai főszolgabíró és neje e hó 18-ikán tartották házasságuk 25-ik évfordulóját. A jubiláns pár gyermekeikkel együtt szent misét hallgattak, melyen a járásbeli jegyző: kar is részt vett. Szívünkben kívánunk hosszú életet és boldogságot a jubiláns párnak!

— **Értesítés.** A csáktornyai áll. segélyezett községi polg. fiúiskolában a nyilvános zárvizsgálatok a következő időben és sorban fognak megtartatni: Junius 18-án délután az összes osztályok hittani vizsgálatát. Jun 20-án délelőtt az I. oszt., d. u. a II. oszt. vizsg. Jun. 21-én délelőtt a III.

oszt., délután a IV. oszt. vizsg., jun. 23-án délelőtt V. VI. oszt. délután az I. II. oszt. magánvizsg. jun 24-én III. és IV. oszt. magánvizsgálata. Az összes osztályok tornavizsgálata junius 21-én délután 5 órakor a képezdei tornahelyiségben fog megtartatni. A vizsgálatok délelőtt 8 órakor délután 2 órakor veszik kezdetüket. A Te Deum junius 27-én délelőtt 8-9-ig, a zárünnepély az elemi iskolában tartott ünnepély után az intézet rajztermében fog megtartatni. A t. cz. szűlők és tanügybarátok a vizsgálatokra és zárünnepélyre teljes tisztelettel meghívatik. Csáktornyán, 1892. júni 15. Az igazgatóság.

— **Abban a helyzetben vagyunk,** hogy a néhány nap mulva dr. Rátz István akadémiai tanár és Kormos Alfréd szerkesztése mellett megjelenő „Gazdák Évkönyve” című almanachból, (Budapest. Erzsébet-körút 21.) melyet a földmívelésügyi miniszter, miután ezen évkönyv a lefolyt év gazdasági eseményeit és azok hatásait könnyen áttekinthető keretben ismerteti, a gazdáközönség és a gazdasági egyesületek figyelmébe ajánlotta, a baromfi kiállításról szóló cikkait mai számunkban az évkönyv megjelenése előtt közölhetjük.

— **Mura-Szt. Mártonban** e hó 8-án Ő Felsőége 25 éves jubileuma alkalmával megtartott ismételt egészen magyar volt. Az iskolás gyermekek az egész misét magyarul énekeltek. Mise után az iskolaszék és előjárók az iskolába egybegyűltek s jelenlétükben az iskolás gyermekek jutalomkönyvtáblán részesültek.

— **Jótekonyság.** Pecoronik Frigyes varasdi lakos, nyírvölgyi új birtokos a nyírvölgyi önk. tüdőegyletnek 20, az ugyanottani iskola céljaira szintén 20 frot adományozott.

Felülvezetések. A helybeli állami tanítóképezde tavaszi mulatságán és az alsó-domborui iskolai ünnepélyen történt felülvezetések kimutatása, helyszűke miatt, mai számunkból kimaradt Jövő számunkban közölni fogjuk.

— **Megyei hírek.** Ő Felsőége Mórócza Kálmán b. fűredi járásbírójának a veszprémi bírósághoz leendő áthelyezését megengedte s dr. Segedy Ferencz pápai bíróiágit albirót balatonfűredi bíróvá nevezte ki. — **Dr. Dunszt Ferencz** apát-plébános a keszthelyi gymnasiumhoz püspöki biztossá. — **Kránitz Kálmán** alsó-páhoi plébános a keszthelyi kerület esperesévé. **Fekete Gergely** zsidó plébános pedig ugyanezen kerület tanfelügyelőjévé neveztetett ki. — **A nagykanizsai** izr. középkereskedelmi iskolához a pénzügytan tanárul dr. Schwarz Adolf ügyvéd választott meg. — **Öv. Pittermann Károlyné** 400 fros alapítványt tett a keszthelyi népiszkola javára. — **Kartechmaroff Leo,** kanizsai izr. tőkántor Olga leányát eljegyezte Duschak Simon bécsi nagykereskedő. — **Homeyer Sándor,** porosz őrnagy az énekő madarak tanulmányozása céljából 8 napot töltött a Balaton környékén.

— **Hazai hírek.** Ő Felsőége megengedte, hogy Budapest ezután 16- és székvárosnak nevetessék. — **Erzsébet királyné** Karlsbadban van üdülés céljából. — **Stefánia** főhercegnasszony junius 20-án érkezik Balatonfűredre, hogy a védelme alatt álló Stefánia jacht-egyesület vitorla versenyén jelen legyen. — **A zarámbi** közegtanácsot a koronázási jubileum alkalmával tanu-itott magaviselet miatt fel fogják oszlatni. — **A Bécsi oláh** küldöttség vezetőjének, dr. Ratiu ügyvédnek a magyar közönség Tordán, Kozma takarékpénztári igazgatójának pedig Szilágy-Somlyón a románság adott macskazenét. — **A felső-magyarországi** tótok is panaszt akartak tenni Bécsben a császárnél a magyarok elnyomatása miatt. — **A 48-as** honvédek országos közgyűlést tartottak Budapesten. — **A hortobágyi** pusztai tenyészállat-kiállítás rendezett Debrénczen városa; a kiállított állatok száma 60.000 volt. — **A Duna** áradása aggodalmakat okoz; Pozsonytól Komáromig igen nagy területet öntött el az árvíz; hasonló hírek érkeznek a déli vidékekről is.

8 srednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime Margitai Josefa urođnika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Kajšara Fischel Filipova kam se predplata i obznanje pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjedan jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Sluzbeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagaćućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna cčna je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznanje se poleg pogodbe i šal računaju.

Božja skrb vu naturi.

I

Vu celom ovom velikom svētu deluju povsud moguće oživljujuće sile. Nekakva prijateljna i braneća ruka skrbi za sve, stara se i za najneznatnije i najslabeše stvore. Vrlo je vugodno i batrivi čovēka iziskavanje tragov skrbi božje vu prirodni. To goji i krēpi vėru vu nevidljivi: sve ravnanju u ljubav.

Ta brižljiva ljubav deluje ravno tak okoli najmekočutnoga pupa i najmenjšega metuljuvoga jajca, kak i okoli silnih nebeskih tēlah. Cim su dalje planeti od svojega sredočnjaka, sunca stim više mesecah imaju okoli sebe. A fini se, da je svētska tēla okružavajući parni krug od Merkura pak do Urana tak vuredjen, da su stim jakši sunčani zraki, cim je vekša udaljenost od sredočnjaka.

Na zevsim prosti način učinil je stvoritelj, da ljudi i živine stanovati moreju ne samo na nekojem delu, nego na celoj zemlji. I nijedan del n-se zemlje nje izhićen zevsim sunčanih tragov, oni pidaju i na isti skrajnje ljnje erez nekoje kratko vreme, ta zato ima i onde po nekaj rastlinskoga življenja.

Božje sunce anda sija svud po celom svētu. Svigde deluje njegvo očinsku ljubav i skrb, svigde se po svojem načinu odsēvaa njegva veli ina, dobrota i lepota Istina je doduše, da se vu mrzлом pristozerju vu zimi sunce više mesecov niti ne pokaže, ali onda da dobrotivi Stvoritelj, da svetliju prelēpe sēverne luči, pri kojih ljudi moreju svoje posle zvršavati, kak i po danu.

A k tomu se još i snēg svetlo bliska; pak jutreno i večerno sumračje takaj dugo traje; po čem sunce nigdar duboko neleži pod vidnim krugom. I na skrajnjih punktih se takaj sunani, budući jako poležce padaju trgaju, te se spodobaa sunca mnogo prvlje nego zajde, vidja, na vid okruhu.

Holandeeski mornarski kapetan Barends, čiji se brod ljeta 1596. zimi razlupal ob bregu Nove Zemlje, ter je na tom otoku moral ostati erez ljeto dan. Opazil je, da se sunčani kotar vre 24 ga januara providno kazal na vidokruhu, gde bi se po njegovom sigurnom zvezdarskom računuu stoprv 8 ga februara imal ukazati. I mesec, gda se pomekne prek jednacičelja, nezajde onde, kak i sunce. Po toj mudroj uredbi Stvoriteljevjoj pokračuje se i ublažuje dužina i strahoća noći na svih skrajnjih punktih.

Gda na vučić krajih presuči svaka moćvarica i potocić, da ljudi i živine pogiblju, nastane blagodelujuće vreme deždovno, te oživi i okrepi sve iznemoglo. Hladne noći, jake rose, hladjahnj vetrići, koji iz morja na suho dohadjaju, razblazuju nepodnosljivu vrućinu sunčanu. A drēvje na južnih stranah ponaraste s vekšinom k velikim ambrelom spodobno, da se leže žareće sunčane trake odbijaju, te se feihtnina čim duže vu zemlji začuva.

Vu južnoj Americi su osobita spavilišća za vodu. Onde najme rasteju na krovovih pećinah lave dinjasti popali. Divji konj, gda od žedje pogiblje, razljuje jake čvrste bodljike, koje ova rastlina ima kak ti za obranu svoju, te se okrepiljem s frizkom vu njoj se nahodećom vodom. Tak se Stvoritelj skrbi za neobhodnu potrebnu vodu vu suhijh zemljah. A daruje takaj i razhladjujuć napitek kokosove mlečine vu krajih gde neima zdravih zviranjkov.

Vu zemljah umjerenog pojasa obstoji jako povoljno premēnanje ljetnih dobij. Potje zimkih burah dohadja prijateljno protuletje. Po ljeti i zimi dozrevaju malo po malo svakovrstni zemeljski plodi naplaćujući marljivost poljodca: Ako ove zemlje i neimaju sijajnosti i bujnosti rukodeljstvenenog iznašaća, tak se ovde opet zelene mlē cvētne sēnokoše, listnate šume

ZABAVA.

I.

Zločesta trgovina.

Po vekših varasijh nahadja se vnožina takovih ljudih, koji imaju najveksu dopadnost na tudjih novcih, tudjih zlatih vurah, dragocēnih prstenih i drugih vrednih stvarih, te nemiruju tak dugo, dok rečene stvar: vu svoje ruke nedobe, kaj se većinom vu cirkvi, teatrih ili vu kojem drugem mestu, gde stiaka vlada, dogadja — ali oni znadu i na postranih mestah svoju artvu dočekati, te im onda čisto iz lepaa, bez svake halabuke, med četiri oka oduzeti, kaj je vu oči pode. — Tak se je pred kakovih trideset pet let vu peštanskoj varaškoj šumici dogodilo, a jer čeli dogodjaj ima na sebi neki veseli hamur, hoću ga ovde kakti pripovest pripovēdati.

Vu rečenoj šumici, koja je lepo šetališće za poštanee i okolicu, postavi se malo na strani, kud rēdno tko se seče, ali ipak se dogodi, da tko vu zamisljenosti i tamo zabluđi, neki prilicno obiećeni lump pod jedno drvo i misli si: netko hu već došel.

I zbilja, kak je mislił, tak se je dogodilo; za kratek čas dojde vu onu stranu je-

dan gospon sa lepim zlatim lancem na njem je lepaa zlata vura bila prikapčena, zlatemi prstemi na pratih, a sigurno je bilo moći suditi, da mu i bugjilaris nije prazen.

Isti gospon se je šetajući vu misli uda ljlil nekaj malo dublje vu šumicu, te onak niti nesanjajući kam će dojti, došēce se do drevaa pod kojem je lump stal. Ovaj stane izpod drevaa pred gospona, pristojno mu se nakloni, zpukne iz žepa pistolju, namēri čēv na gosponova prsa i veli mu posve uljudno, neka bude miran i nek nikakovu larma nedēž, jer to nije nikomu potrebno znati, kaj se budu oni sad medju sobom med četiremi oči spominali.

Človek je vu zločestem položaju, kad ovak pred nategnjenom pistolom stoji, a već radi toga, jer nezna kaj je vu njoj. Gospon si je mudro mislił: tēlo je više vredno nego novci: rajši prstena zgubiti nego prsta i obeća miran biti i mučati.

„Milostivni gospodine“. — pričme sad lump. — „Nebili oni bili tak dobri, pak bi mi svoju zlatu vuru i zlanec za dobre novce ovde prodati hoteli, naš zvonar ravna v turnu vuru svaki dan drugać, a na sunčani su već svi broji zestrugani. — Človek nigdar nezna kuliko je vuru.

Jeli je gosponu bilo po volji ili ne, on je lopovu moral svoju vuru prodati, a ov mu je nekuliko krajcarov odbrojil. Na ov

način je spokupoval od gospona sve, kaj je bolšega imal, prstene, zlatu iglu, zlate gumbe, za nekuliko krajcarah, ali podjednomo s pistolom vu ruki.

Kad je već sve dragocēno od njega spobral — tobože spokupoval — mislił si je gospon: no hvala Bogu, sad smo gotovi — sad bum se ga rešil, ali se je prevaril, jer je lopov sad počel opet od kraja, samo na drugi način:

„Milostivni gosponne, kad smo tak lepo i sporazumno skupa trgovali, nebi li oni hoteli sad nekaj od moje robe kupiti? Očito je imal nameru sada gosponu nove, koje pri sebi ima, vzeti, ali pod izlikom, da on od lumpa za iste, stvari kupuje, a ne da ga lump robi.

Gospon ili je hotel ili ne opet, moral se je prilagoditi, jer pistola je još zmirom bila mu vu prsa napećena. „Nuder te pokazite, kaj to imate za prodati?“ veli gospon.

Lump zvadi ravnovratne ništ nevredne stvari iz žepa, koje je pri nekojem kramaru za dva groša spokupil ili mozbit i na kojoj klupi vu parku našel, te je komad po komad gosponu za neizmerno visoku cēnu tržil, tak da je gosponov bugjilaris već bil skoro i prazen.

Kad je već lopov bil sve gosponu prođal i nikaj mu drugo nije ostalo do jedne

i gorice nad zlatnimi setvami čavrila ševa, a po tih dubravah sab're poslana čmelica sladki med. Umereno je podnebj najpovoljnije za duševno razvijanje čoveka. Te su zemlje od pamtenja vremena centrum obrazovanosti i pozorišće svetske povesti.

Vu gorskih stranah nebi nigdar bilo protuletja, da se Bog zato neje na osobiti način postaral. Sunce vu velikom gorju topi sneg samo polahko, a deždja je takaj malo. Zato pušća Bog onde, da topli vetri pušeju, a ti toplodelci, koji protu'etje ošiniju, dohadjaju od juga. Jug učini za dva najst vurah već, nego sunce vu četirinajst danah; brez njega nebi vu mnogih visočinah bilo ljeta. Samo po toj mudroj uredbi bozjom moguće je, da vu visokih Alpah raste svakojako dišeće račće, i da cvete lepa alpijska ruža.

Koliko su za putnika pogibeljne megle vu Alpah, toliko su hasnovite za ondešnje račće. One zaprečuju noćnu smrzljivicu i natapljaju svojom vlagom puste krševine gorske, da si onde hrane moru plahe, divokoze i kozorogi. A alpijsku ružu na pustoj pećini natopi rosa tak obilno, da joj komaj poldnevno suncece pobere biserne rosice.

(Drugiput dalje).

Zakopano blago.

(Dalje).

II.

Bilo je to ovak :

Na kraj sela stanovala je stara kuharica, koju su svi do jednoga zvali po imenu : Urša. Bila je neobično vrédna, pri tom škrtá (skupa) za čudo lakovna za peneze. . . . Zato se i govorilo, da ima penez. Jedne jeseni jako je iznemogla i poslala po spoved. Gđa je prijala zadnji Sakrament i gđa su se zisle žene, da ju pohode vu zadnjih trenutkih vu življenju,

zaželila je, da se na samo porazgovori sa starom Trabaricom. Kak su ostale same, očituvala je njoj veliku skrovnost.

Moja draga Trabarica, ja moram k Bogu, na račun . . . čutim to, . . . povedala vam budem anda pred smrtju nekaj, zbog česa budete blagoslavljali staru Uršu, dok budete živi. Poslušajte samo pazljivo . . . Moj otec je bil vrtlar pri vlastelinu (zemeljskom gosponu), komu su negda pripadala vsa ta sela vu okolici. Kad je anda nastala vojska (tabor), ov vlastelin s mojim otcem, koj mu je bil vren sluga, zakopa vu zemlji velik štublek sa srebernimi penezi i drugi menjsi štublek sa zlatnimi penezi. Ovi penezi ležuju vse do vezda zakopani vu vašem zemljišču.

Trabarici su se oči zakresile, kak živo vugljenje na vetru.

Kaj je bilo s vlastelinom, nezna se. Za sigurno, da je gde vu tudjem orsagu vumrl. Naskorom je vumrl i moj otec i meni je ostavil to skrovnost. Pokedob su penezi gliboko, pri tom zatrpáni (naphani) s kamenjem, nije moguće nje za jednu noć izvaditi . . . Jedino mi je preostalo kupiti to zemlju.

Vu tom toga ravno je vaš otec do bil ov del pri delingi. Čeloga sam veka, kak sami znate, delala kak mravlja. Slagala sam groš na groš. Rédko sam kojega pustila iz ruk. Vi bi bili zemlju prodali, ar nije dobro. Ali za tih osem mekot, potrebno vam je bilo dati pet jezer forintov. Je, vidite, ruke sam rabila, čeli vèk sam se mučila, pak sam komaj dve jezere spravila . . . Zahman trud.

Peneze sam predala plebanušu za cirkvu, da mi vsako ljeto ods'uzi mešu za moju gréšnu dušu. A vam budem nut včinita dobro delo, pak mi se bude i to vu račun vzelo. Vi morete one peneze vzeti, ar on vlastelin nije imal odvetkov, i tak neima nigdo juša tužiti. Pazite i zapametite si :

pištolje, koju je zmirom vu gospona naperevu držal, a pri gosponu je još videl tri ili četiri petaće, reče još :

Milostivni gospone, nebi li oni još za ovih petnajst forinti, koje pri njih vidim, hoteli ovn moju pištolu kupiti? Ona je pri prvem puškah fabrikantu vu Beču kupljena te je poradi svoje finoće i dobrote med brahtjum dvadeset forinti vrédna.

Sad si osupnjeni gospon misli : „Oh ti bedasti tat!“ — i kupi od njega pištolu.

Kad ju je zadnjimi svojemi novci zplatil i vu ruke dobil, obrne ju hitro proti lopovu i reče : Čekaj lopov, sad odnah da ideš pred meum, kam ti bum zapovedal, ili te tu strelim kak psa.

Lopov ali skoči na stran vu šumicu, te z reči : Samo nek čvrsto strelaju! — em pištolá nije nabita, — znikne vu sikarju. Gospon spruži pištolju za njim, ali ova nepukne, samo kokot klocae, — gospon spusti šibu vu čvr, ali ova je bila tak prazna, kak da još nigdar niti zruca puškinog praha vu njoj nebi bilo.

Sad je stoprav gospon videl, kak je lopovu nasel, kad se je bez zroka tuliko bojal, da mu je sve svoje dal, ali je bilo prekesno. Od lopova više nit glasa nit traga. — Gospon se je sad zasramljen i srdit po-

vrnul domov ter si je po putu svašta pre-mišljaval.

II.

Vužarov odgovor.

Vu staro vrème — već je dugo tomu — su vu Egerszegu nekog konjskog tata vesili, jer negda je bila za konjske tate ustanovljena kaštiga smrti. — Tko danas hoće na galge dojtj, netreba konja vkrasti, i pešice dosta rano dojde na nje. Naš egerszečan je mislil, da mu galge vujudu ako nebu jahal.

I kak je god konj došel nespretnomu tatu vu ruke, baš tak je i tat došel nespretnomu krvniku (frajmann) vu ruke, jer kad mu je konopljeni kravatl okolo vrata metnul, te ga je iz stolčeca doli porinul, klepetal je z nogami još dugo i z očmi obráčal, kak da bi si med množinom gledalcah još jednoga konjića bil hotel zebati, pošto su mnogi došli na konjih i na kolih tu komedju gledat, jer se bu ovak tobož bolje vidlo.

Kad pak je del'quent onak obešeni još zmirom živel i z nogami klempental, pričel je okolo stojeći puk mrmlati i krvnika radi njegove nespretnosti špotati. Ov neznajući si vu naglosti pomoći, hiti se vu strahu na obešenjaka, objeme ga obodvima rukama, kak da bi ga na razstanku još jedan krat želel

Trabarica si je nabrala va vuhu vsu dušu :

Penezi su skrili vu zemlji četiri lakte gliboko, devet koračajov od suučanoga izhoda od vaše hruske na polju.

Od toga znamenitoga dneva, koji je staru Trabaricu pomladil za nekoliko ljet (tak su se njoj vesele zasvčile oči) : vlekla se ona gustokrat s težkom mukom vu polje; kak je ljepši den bil, stara je taki otišla pod hrušku si počivat.

Blaž nije šparal prigovera, gđa god je videl mater, gde se po mali vleče loveč se za plot :

Ho! hó! znate se šetati, a kobila vam se neće pasti, samo bi jeli i šetali se, kak grofica.

A bil je taj Blaž negda ter i kakov sin! Bil je sama dobrotá i pomoć, dok nije ciganjski izmamil písmo, kojim je mati načinila i krivo mlajsemu sinu Ferencu.

Kaj je vse ni on onda obečuvál?! Hotel je mater skorom vu naručaju nositi. A sneha? kak mila i ponizna! kak da bi bila rođena kći! A potlji — kak su došli od notarijuša dimo, nestalo je one dobrotl kak da bi bila sekirom odsčćena. Kratie su joj vse, zvun zle reči.

Potrebuvali su od nje da bi tirala guske na pašu, pak onda, da bi po noći pasla kobilu — i to još na tudjoj zemlji. Sprvince, dva tri meseca, samo se mrgodili i gundrali i davali joj neomašćen krumpir, tobože vu pozabljivosti.

Potlji su joj počeli odprto prigovarjat :

Za badavc samo kruh jeste; već bi bilo vrème, da vmerjete, kad ste ni za nikaj.

Nek se samo stara ni podigla koji den iz postelje, bilo da si odpočine ili sbog slabosti, taki joj je sneha pod nos nametala :

O! za sigurno vam je zlo zato, kaj

ogrliti i svum silum potegne, za da se zanjka okolo vrata čvrsto zadregue i dihanje prepreči. Vu tom se na jedan krat vuže vtrgne i obodva zajedno opadnu dole, kak da nisu nigdar niti gore bili.

Zločinac je još živel i njegov fiskal ga je potlam od smrti oslobodil, jer je rekel : „Zločinac je samo jednoga konja vkról, a ne dva i zato je samo jedno vuže zaslužil,“ — k tomu je još puno dijački govoril i pisal kad je to za onda već navada bila, kad je fiskal koga hotel osloboditi.

Krvnik pak, kad se je po poldan z vužarom na vulici sastal, pričel ga je špotati te mu predbacivati, da je zločesti mester i da mu roba ništ nevalja. — Jeli je to vuže bilo? — reče — na ovo bi morali vas obesiti, koj tak zločestu robu tržite.

Ali je vužar znal i odgovoriti : Meni nitko nije rekel, da bu to vuže moralo dva obešenjaka držati, reče vužar — za jednoga pak — za tata ili za te — je bilo dosta jako.

III.

General i svećenik.

Neki general se je svakom prilikum iz svećeničkog stališa izsmehaval, te je navadno svećenika samo „črni“ nazival,

ste se prenajeli . . . : ar. ar jedete kak marše.

A sin je spitaval :

Morti vam je treba pop ?

Ferenc, koga su vkanili dok je služil šest ljet pri soldatih, fantil se strašno pri povratku i želel je najstrahovitešu kaštigu božju na familiju. Keaneše se je vmiril videći, da si nemre nikaj pomoći. Dohadja je kaj više i vrlo rado k bratu, kad ga doma nije bilo. Onda je rad staricu mater mučil . . . Norca se je delal njezinim prnjam.

Ho! ho! Blažek vas jako ljepo opravljaja; vidim, da vam je kupil jako ljepu novu suknju, pak još od barsuna.

Gda se stara počela tužiti, on poslusal njezine tužbe zlobnim smehom na licu.

A jeli vas bije? Ne? No čakajte još još malo; nebude dugo, pak vas bude još i tukel.

Pri odlasku se je ipak okanil podrugljivoga tonuša, ter joj je počel spočitavati zlobno, kaj vreme nemre vtažiti.

Tak vam je i treba! tak stara! trpi te ve, kad niste imali pameti.

Nije se imala pred kim pritužiti, da je odurjena vu zadnjih ljetah življenja. Pak i vnuki, dva već po veliki dečki, držali su ju za nikaj. Bila bi već zdavnja tak većinila, kak delaju druge starice — počla bi vu profnju, ali su njoj noge već oslabile. Za jeden dan nebi ni dva sela obišla. Tak je i sama sebe želela smrt, koju je sin i sneha komaj čakala. Smrti ga ne

Jednoć se je izvan varaša sa soldčkim svećenikom šetal te su vu spomenku dohadjali sve bliže i bliže mestu, gde su bile galge postavljene, kak se je to vu starinako vrijeme na mnogih mestah izvan varaša nahadajalo.

Došavši već blizu, zlete od galgih nekoliko vran i gavranov te vu zraku kričeći kvar, kvar, kvar, obletavaju galge.

General, da malo nadraži svećenika reče: Vidiju, vidiju, kak črni svojega „črnoga“ poznaju, kak su njih zpozili, eto odmah od veselja popevaju.

Je, — odgovori svećenik — oni misle, da im opet jednoga vodim.

IV.

Opozvanje.

Jeden učitelj, koj je sa svojim birovom više krat imal rečkanje, pri kojem ga je birov svojim nadutostjuma i grubjansčinum uvijek nadvladal, reče jednoć vu nekoj krčmi, vu kojoj je bil jeden vrlo grubjanski sluga vu službi: Ov sluga je takov grubjan kak i naš birov.

To je birovu došlo do vuh i on je učitelja pri sudu, radi uvrede poštenja tužil. Sud je uslel toga i učitelja obsudil, da mora svoje reči pred onemi svemi, pred kojemi je uvredu birovu nanesel, opozvati.

Učitelj je to i učinil sledećimi rečmi: „Ov sluga nije takov grubjan kak naš birov.“

Složil :

J. M. Gollay.

bilo, a život je njoj bil vse više nepodnošljiv.

(Drugiput dalje).

Napisal :
Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA ?

Povodnja.

Zaradi neprestanoga deždja; koji je više dnevoval padal vu alpinskih predelih kak i po celoj našoj monarkiji, nastala je vu podunavlju poplava. Beč sam nije poplavljen, ali njegova okolica leži pod vodom, ar je Dunaj silno narasel. Parobrodarska (dampfsifiska) sveza med Bečom i Budimpeštom je obustavljena. Sa svih postajah od Pasove pak do Budima javljaju, da voda silno raste i da je već veliki kvar. Solnogradska i Gornja Austrija stradaju teško. Vu Solnogradu razlejala se je voda Salca. Vu Steyru poplavljen je varaš, a fabrika oružja je pod vodom. Gmundensko jezero po mestih je poplavilo obale Isl i Gries su po jednom kraju poplavljeni. Vu Gmundenu je voda predrla vu vse vu lice koje leže poleg jezera. Postu su morali preseliti vu prvu kondignaciju, Hallstadsko jezero naraslo je tak, kak već i najstareši ljudi nepamete. Vu Ebenseu je banhof pod vodom i vsaka sveza sa ostalimi mesti pretrgnjena. Pokedob još deždji ide ter se iz gorah Alpah topi sneg, bojati se je i vekše neareče

Grof krčmar.

Temišvarke novine doznaju o dalešnjijsudbini mladoga grofa Gyure Károlyi, sina grofa Stefana Károlyi, koji je lani pobegels mladom židovkom komedijasičom Barbarom Frank vu Ameriku sljedeće: Mladi grof venčal (zdvaval) se je sa svojom ljubezaićom zevsema pravilno, ter ima š njom kčer. Obzirom na tu okolnost dal je grofov otec poručiti sinu, da se pokorava, pak da bude njemu i njegovoj familiji prikazal svoje imanje Janovu vu Južnoj Magjarskoj, gde se moreju nastaniti. Mladi grof medtemtoga odhitil je zevsema odlučno poziv, da bi se povrnuv vu Europu, ar da mu je vu njegovom vezdešnjem stališu zevsema dobro, a pri sebi ima i dva svoje zemljake, s kojimi se more po volji razgovarjati. Grof Károlyi arendator je jednog hotela (velike oštarije) vu San Franciscu. Njegov knjigovodja (buchhalter) mladi László Szógyényi, a vratar (portir) grof Logothetti, koji su obodva još pred ne dugim vremenom jeden za drugim bili tajniki supremuš komeša vu Temišvaru.

Emin paša — je vumrl.

Privatni telegram „Berl. Tagb.“ od 8 ga junuša iz Zuzibara javlja, da glasi iz englezkoj izvora preko Monbasse potvrđuju smrt Emin paše. Glas o smrti odvažnog ovog putnika, koji je pred dvemi ljetmi unatoč teškog betega s izhodne obale afrikanke pošel vu natvrnost ove temne zemlje, nebi ni onda iznenadila svet, kad bi k nam doprla vu izvestnoj formi. Već od zdavnja znalo se je, da su Emin pašini dnevi odbrojeni, ar je njegovo zdravje bilo teško narušeno. Ako li se potvrđi glas o njegovoj smrti, onda je smrt prekinula (pretrgla) nit jednoga života, koji je zevsum dušom stal vu službi civilizacije onoga temnoga dela sveta. Eduard Snicer, kak se je Emin paša zval, rodil se je vu januaru ljeta 1840. vu Oppelnu vu Šlezkoj od židovskih roditeljah.

Kad je zvučil medicinu (kad se je za doktora ze kolal), došel je Snicer vu službu egiptonskoga kediva (podkralja) vu Kairu, koji ga je ljeta 1876. imenuval šefom doktorom egiptonskih ekvatorskih provincijah. Tu se je on tak odlikoval knergijom i okretnošću, da ga je kediv već sljedećega ljeta imenuval guvernerom (namestikom) egiptonskog Sudana. Stim započimlje svetsko historijsko delovanje Snicerovo, koji je tom šgodom dobil tituluš beya, poklamkam je već prvije svoje ime premenil vu Emin. Nije za sigurno, da bi prijel tursku vėru. Preputujući područje belog Nila i njegova jezera znamenito je razbistril one tamne strane. Njemu je takaj bila zadaća da brani provinciju od napadanjah Mahdijevih, kad je ondi ljeta 1885. buknula puntarija [revolucija] Englezka je onda poslala za oslobodjenje provincije svog generala Gordona, nu on je kod zauzetja Chartuma zaglavil, — a sam Emin paša oslobodil je Sudan Kedivu, koji ga je zato imenuval pašom. Zatim je Emin pošel dalje na zahod k belomu Nilu, gde se je jedna pokrajina odvelila od Sudana, i tu je pokušal Emin paša da stvori civilizovanu modernu državu (orsag). Dok je on tu preustrojuval orsag, nije Evropa za njega znala pak se je i sumnjalo, da još živi. On je boravil vu Wadelaju i nazval svoju provinciju „Aequatoria.“ Koncem ljeta 1885. pošli su dva Evropejci vu Afriku, Lenz i Fiser, da poiščuju Emina, nego zabadava. Komaj ljeta 1887. kad se je doznalo, gde boravi Emin, pošel je glasoviti Stanley vu Afriku, da ga poišče. Stanley ga je i za istinu našel vu Wadelaju i nagovoril, da bi se š njim povrnuv vu Europu. Putem vu Bagamoju opal je Emin, koji je bil kratkoga pogleda, s balkona, ter se je teško vrazil. Medtemtoga se je bil posvadił sa Stanleyom, ter je med njimi započel rivalitet za vekuš duku. Vu Evropi bilo je dosta sumnje na njih, Emin paša se je povrnuv vu jugo-zahodnu Afriku, gde je inuomškom (prajzkom) orsagu zavadaval dosta nepriklad. Kesneše se je malo o njem čulo. Verojatno je vsikak, da je njegovo slabo teško podleglo naporom.

Nekaj za kratek čas.

1.

Ivek: Kaj ni mamika, da se oni zarumenu (zadrželiju), koji se sramuju?

Mati: Dakak.

Ivek: A zakaj se naš vojec navėk i nosu rumeni?

2.

U itelj: No, Štefek, kaj ti je otec iz vadasijsje dončel?

Štefek: Kiselo lice — ar je nikaj ne streliš.

3.

Učitelj: Anda konj spada vu razred kopitarah; a osel?

Dijak: Oslov ga je po svih razredah.

4.

Gost (suhomu, mrsavomu kelneru): Kelner, jeli imate kaj za jesti?

Kelner: Imamo alaninsko meso, teletinu, piceke.

Gost: Pak zakaj onda [nejeste kaj god.

Složil :

Glád Ferencz.

Pri »The Gresham» zvanom london-skom družtvu (vu Čakovcu je upravničtvo pri Graneru stacunar), je moči život osigurati. Tojest plati, gdo si hoče život osigurati, po letu veksu ili menjsu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoče da dobi, pak ako bi vumil, herbom imenute družtvo zplati onu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi n. pr. 15—20 let njemu čaju istu svotu vu ruke. Tak je moči z-vot ženskah i decah osigurati. Ovo družtvo na svoje glavno upravničtvo vu Budapeštu.

NYILTTÉR.

Leszállított áru selymeket méterenként 25% — 33 $\frac{1}{2}$ % és 50% árleengedéssel az eredeti áron alul szállít, megrendelt egyes öltönyökre vagy végekben is póstabér és vámmentesen. Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, Minták postafordulóval küldetnek Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerkesztő

VASUTI MENETREND

Indul	Napszaka	Ora		Gyors-pósta és vegyesvonat
		Ora	Perce	
Kanizsa felé	Reggel	4	44	gyorsv.
	Délben	11	39	postav.
Pragerhof felé	Ejjele	10	07	"
	Reggel	6	22	"
Zágráb felé	Délután	4	15	"
	Ejjele	1	17	gyorsv.
Varaszdig	Reggel	6	50	vegyesv.
	Délután	4	20	"
Egerszeg felé	Este	10	17	"
	Délben	11	44	"
Erköcsik	Reggel	5	33	"
	Délután	5	00	"
Kanizsa felől	Reggel	6	14	postav.
	Délután	4	01	"
Pragerhof felől	Ejjele	1	14	gyorsv.
	Reggel	4	41	"
Zágráb felől	Délben	11	29	postav.
	Ejjele	9	55	"
Egerszeg felől	Reggel	4	31	vegyesv.
	Délelőtt	11	17	"
Egyszerű	Délután	3	59	"
	Este	9	30	"
Egyszerű	Délelőtt	9	50	"
	Este	9	49	"

Cena žitka — Gabona árak

1 m. mázsa. — 1 m. cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	7	—
Zab	Zob	5	30
Rozs	Hrž	6	50
Kukoricza	Kuruza	5	10
Árpa	Ječmen	5	—
Fehér bab	Grah beli	6	—
Sárga »	» zuti	5	—
Vegyes »	» změšan	4	50

LOTERIJA. Grác 12-ga njujša 1892.
8 10 22 20 15

ODGOVORNI UREDNIK:
MARGITAI JOZSEF
Glavni suradnik:
GLADFERENCZ.

Hirdetések.

1782 tkvi szám 892.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mezga Márton novákovecki lakos végrehajtatónak Mezga Mihály domásinecezi lakos elleni végrehajtási ügyében 45 frt tőke, ennek 1882. évi január hó 1-től járó 6 százalékos kamatai 40 frt 5 kr. eddigi s ez uttal 10frt 35 krban megállapított költségeknak behajtása czélából a nkanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. jbiróság) területén fekvő a domásinecezi 822 tkvben \dagger 1832/a hrsz. a. foglalt Mezga Mihály és neje Lisziák Anna nevén álló ingatlanra az 1881. évi 60 t. cz. 156 §-a alapján egészben 52 frt, a domásinecezi 861 stjkvben A I 847/b hrsz. a. foglalt Lisziák Anna férj. Mezga Mihályné nevén álló ingatlanra a hivatkozott t. § alapján egészben 30 frt, az u. e. stjkvben \dagger 1377/2 hrsz. a. foglalt u. a. nevén álló ingatlanra a hivatkozott t. §. alapján egészben 40 frt és az u. e. stjkvben \dagger 2374/3 hrsz. a. foglalt u. a. nevén álló ingatlanra a már hivatkozott t. § alapján szinten egészben 30 frt s végül a domásinecezi 831 stjkvben A \dagger 85/a hrsz. a. foglalt ingatlanból végrehajtást szenvedett illkett, jelenleg B. 6 sorsz. a. Lisziák Anna nevén álló ognyegyed részbeni jutalékra 167 frt becsárban

1892 évi július hó 5 ikén d. e. 10 órakor

Domásinecezen a községi bíróság lakásán Csesznák József ügyfél perlaki lakos felperesi

Árverési hirdetmény.

Csakathurner Salamon csáktornyai lakos csödtömegehez tartozó, a csödleltárban 1—581. tételszámig felvett rőfös-, divat-, fűszerárak-, bolti állványok- és felszerelések, — továbbá bútorokból álló 3245 frt 60 $\frac{1}{2}$ krba becsült ingóságok a csödválasztmányynak f. hó 13-án hozott határozata értelmében ajánlati uton készpénz fizetés mellett fognak eladati.

A zárt ajánlatok a becsár 10 %-ából álló óvadékkal, vagyis 324 frt 56 krral ellátva

f. é. június hó 25. napjának déli 12 órájáig

alólirottnál (Nagy-Kanizsan) nyujtandók be; a leltár és a feltételek ugyancsak alólirottnál tekinthetők be. Ezek ezenkívül Zakál Henrik ügyvéd és tömeggondnoknál Csáktornyán is betekinthetők, a kinek közbenjöttével az áruraktár ugyanott megtekinthető.

A választmány a legkedvezőbb ajánlatot sem tartozik elfogadni.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1892 évi június hó 14-én.

Dr. Rothschild Samu

534 1 - 1.

ügyvéd, csödválasztmányi jegyző.

Ügyvéd vagy helyettesse közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is elfognak adati.

Kikialtási ár a fentebb kitett becsár.

Árverési szándékozók tartoznak a becsár 10 százalékat készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap a., a másodikikat u. a. 30nap s., a harmadikat u. a. 45 nap a., minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6 százalékos kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni. Ezen hirdetmény kibocsajtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a perlaki kir. jbiróság tkvi osztályánál és Domásinecz község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Perlakon a kir jbiróság mint tkvi hatóságnál 1892. ápril 22. 533.

Csúsz, köszvény, tagszagadtás, fejfájás, csípőfájdalom, hátfájásom stb. ellen legjobb bebiztosítás a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 krért. Mithogy utánzások léteznek, ennél fogva mindig határozottan: „Horgony-Pain-Expeller“ kérendő.

Gyönyörű minták magán-vevők részé-
re ingyen és bérmentve.
Mintakönyvek szabók számára bérmentet-
lenül.

Öltözetekre való kelmék.

Peruven és dosking a magas Clerus szá-
mára, szabályszerű kelmék cs. és kir. álva-
talmeki egyenruhákra, továbbá vete-
rán-, úszoló-, tornász-, oceléd-egyen-
ruhákra is, teke- és játékosztáira
való posztó, leiten, vízmentes is vadász-
kabátokra, mosókelmék, utazó-plat-
dek 4-12 frig stb.

Aki jutányos, becsületes, tartós, tiszta
gyapju-pozstóórust, nem pedig a minden-
felől kínálgatott s a szabó fáradságára s
költségére sem érdemes olcsó rongyo-
kat akar vásárolni, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brünben

Allandó posztóraktár egy fél millió frton
felüli értékben.

Legnagyobb szétküldési üzlet a Kontinensen.
Figyelmeztetésül! A t. c. közönséget övöm
azon cégektől, a kik u. n. „maradékokat” és
„szelvényeket” 3-10 méteres darabokban és
u. n. „szelvényeket” szalonruhákhoz kínálnak.
Már ezekből az egyforma hosszúságokból
nyilvánvaló a szédélges, mert az ily maradé-
kok stb. nem divatos, elromlott és elár-
sithatlan darabokból vannak vágva.
— Az ily pocsek-áru, a milyet ezen cégek
2-od. vagy 3-ad kézből vesznek össze, a vé-
telárnak allg egyharmadát éri meg.
Széthűlés csak utánvétellel; 10 frton
felüli bérmentve.

Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz,
506 9-20. francia nyelven.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS.

Mindennemű ruha kelmék, fekete és
színes kásmérok, kreton, voil, szefir
parket, valódi rumburgi és kreász
vászon, chiffon, ágy és asztal teri-
tők, mindennemű szőnyeg, selyem, gyapju
és mosó kendők, téli nagy kendők, fehér és színes
valódi vászon zsebkendők, posztó és férfi ruha-
szövetek, továbbá

férfi, női és gyermek czipők és kalapok
mindennemű tugek, gallérok, selyem nyakkendők,
harisnya, fehér és színes kötő pamut, bársony és
selyem szalagok

szabott árak mellett

a beszerzési árnál tetemesen olcsóbban adatkak el.

MAYER S-nél
Csáktornyan.

995 14-25.

Férfi, női és gyermek czipők és kalapok.

Mindennemű ruha kelmék.

A beszerzési áron alól.

„ZACHERLIN“

a legkitűnőbb szer minden rovar ellen.

A csodálatra méltó „Zacherlin“ ösmertető jelei:

1. a lepecsételt palacska, 2. a „Zacherlin“ név. Árak: 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 frt.

Kapható: Csáktornyan: Strahia Testvérek, Gráuer Testvérek, Heinrich Miksa, Gónczy L. gyógyszer.

A. Lendva: Fuss Nándor gyógyszer., Freyer Fülöp. Birtak: Sosterics Pál, Kramarits Victor.

508 7-10.